

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Komisija za izobraževanje, kulturo, znanost, šport in mladino

Številka: 022-01-1/2024/7
Ljubljana, 24. 4. 2024

EPA 1389-IX

Komisija Državnega sveta za izobraževanje, kulturo, znanost, šport in mladino je na podlagi drugega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - uradno prečiščeno besedilo, 95/09 - odl. US in 21/13 - ZFDO-F in 81/18-odl. US) ter 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14, 26/15, 55/20, 123/20, 67/22 in 69/23) sprejela naslednje

M N E N J E

**k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah
Zakona o mladinskih svetih (ZMS-B), skrajšani postopek**

Komisija Državnega sveta za izobraževanje, kulturo, znanost, šport in mladino je na 16. seji 24. 4. 2024 obravnavala Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o mladinskih svetih (ZMS-B) (v nadaljevanju: predlog zakona), ki ga je po skrajšanem postopku v obravnavo Državnemu zboru predložila Skupina poslank in poslancev (prvopodpisani Lucija Tacer, Damijan Zrim, Andrej Hoivik).

Komisija predlog zakona **podpira**.

* * *

Predlog zakona zasleduje cilj spodbuditi mlade k aktivnemu državljanstvu. Predlog opredeljuje ustanovitev medobčinskih mladinskih svetov, ki lahko delujejo tudi na območju občin, kjer nimajo prijavljenega sedeža, ter obveznost nosilcev oblasti, da vključujejo mladinske svete v procese sprejemanja zakonov in drugih predpisov, ki vplivajo na življenje in delo mladih. Rešitvi naj bi tako omogočili ustanavljanje medobčinskih mladinskih svetov lokalnih skupnosti na regionalni in nadobčinski ravni, kar bo povečalo njihovo zagovorniško moč in spodbudilo širšo participacijo mladih.

* * *

Komisija se je seznanila s stališčem Ministrstva za vzgojo in izobraževanje oz. Urada za mladino, ki predlog zakona podpira in pričakuje, da pri uresničevanju predlaganih rešitev ne bo prihajalo do težav.

Komisija se je seznanila z mnenji Mladinskega sveta Slovenije in Dijaške organizacije Slovenije, ki podpirata predlog zakona. Predlog zakona je rezultat prizadevanja mladinskih organizacij za njihovo večje vsebinsko vključevanje v odločevalske procese že na lokalni ravni. Predlagana novela vzpostavlja možnost ustanovitve medobčinskega mladinskega sveta, ki bi deloval na območju več občin in vključeval

tudi mlade iz manjših občin. S spremembo zakona predlagatelj želi opolnomočiti mlade iz manjših občin ter jim omogočiti zagotovljen reprezentativen zagovorniški organ, dokler v posamezni občini ne pride do ustanovitve lastnega mladinskega sveta lokalne skupnosti. Po njihovem mnenju sprememba pomeni pomembno povečanje možnosti za večjo participacijo mladih na lokalni ravni. V Dijaški organizaciji Slovenije še ugotavljajo, da predlog zakona določa, da morajo lokalni in nacionalni odločevalci MSS informirati o spremembah zakonodaje in predpisov ter o odločitvah, nanašajoč se na mlade. Komisija se je tudi seznanila z izpostavitvijo položaja mladih v sosednji Avstriji, kje imajo mladi imajo enakopravno vlogo kot socialni partnerji (kot npr. gospodarska zbornica, sindikati ...).

Komisija se je seznanila z mnenjem Obalne samoupravne skupnosti italijanske narodnosti / Comunità Autogestita costiera della Nazionalità Italiana, ki predlaga dopolnitev v 2. členu tako, da bi se po novem glasil: »Mladinski svet lokalne skupnosti, ki je ustanovljen na območju več samoupravnih lokalnih skupnosti, mora imeti predstavnika s sedežem v vsaki občini, v kateri deluje mladinski svet lokalne skupnosti, kot tudi predstavnika italijanske in madžarske narodne skupnosti«.

Komisija se je seznanila z mnenjem Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora, v katerem so izpostavljene pripombe v zvezi z nedoslednostjo izrazov in nezadostno določenostjo nekaterih rešitev, ki naj bi sledile opredeljenim ciljem v predlogu zakona.

* * *

Komisija podpira namen predloga zakona, ki omogoča povezovanje mladinskih organizacij t. j. mladinskim svetov lokalnih skupnosti preko občinskih meja in da se na ta način spodbudi večjo vključenost mlade generacije v demokratične procese odločanja na različnih ravneh.

Komisija na podlagi seznanitve z omenjenimi mnenji opozarja na nejasnost besedila v novem tretjem odstavku 2. člena zakona, saj na podlagi besedila ni moč določiti, katera dejanja ali vrsta dejanj naj bi izkazovala interes za ustanovitev samostojnega mladinskega sveta lokalne skupnosti. Trenutno besedilo namreč dopušča arbitrarnost, zato je treba njegovo vsebino bolj konkretizirati. Komisija predlaga tudi, da se v nadaljevanju zakonodajnega postopka v 1. členu predloga zakona dopolni četrti odstavek 2. člena z besedilom »kot tudi predstavnika italijanske in madžarske narodne skupnosti«.

Komisija opozarja tudi na vprašanje zagotavljanja finančne podlage za zagotovitev naslovljenega cilja in rešitev predlaganega zakona. Zanimalo jih je, kako bo država zagotovila financiranje delovanja mladinskih svetov lokalnih skupnosti zlasti, ko bo npr. ena organizacija, s sedežem v določeni občini, pokrivala še druge občine, kjer mladinski sveti še niso ustanovljeni. Po veljavnem zakonu so mladinski sveti financirani iz proračuna Republike Slovenije in proračunov lokalnih skupnosti na podlagi predloženega programa, s članarino itd. Člani komisije so opozorili, da ni moč pričakovati, da bi mladinski sveti morali sami prevzeti breme pogajanj z občino za sredstva za njihovo širše delovanje. Obenem so občine različne po svojem obsegu in velikosti proračunov, zato je tukaj vprašanje načina financiranja bistvenega pomena, ki ga je treba nasloviti ne glede na zahtevnost materije, saj bodo v nasprotnem primeru zasledovani cilji predloga zakona omejeno dosegljivi.

Komisija ugotavlja, da se prav pri vprašanjih, povezanih z načinom in financiranjem delovanja mladinskih svetov lokalnih skupnosti, izkazuje, da je mogoče večji problem število občin kot pa uresničevanje določenih interesov na različnih področjih v Sloveniji. Veliko število občin pravzaprav onemogoča, da bi lahko občine zagotovile izvajanje vseh interesov v občinah, kot je to zamišljeno in opredeljeno za samostojno opravljanje lokalnih zadev javnega pomena prek različnih lokalnih služb in institucij.

Komisija se je ob razpravi seznanila s pojasnilom Urada za mladino glede trenutnega načina financiranja mladinskih svetov. Med Mladinskim svetom Slovenije in Uradom za mladino je sklenjena letna pogodba, po kateri se delno financira njihov mladinski program in v okviru tega tudi koordinacija mladinskih svetov lokalnih skupnosti; neposredno delovanje lokalnih mladinskih svetov financira lokalna skupnost, ti stroški delovanja pa naj bi bili visoki. Na Uradu tudi izpostavljajo, da bi na nacionalni ravni določili finančna sredstva, ki bi jih morale lokalne skupnosti vlagati v programe mladinskega dela, občina pa sredstva za delovanje mladinskih svetov namenja le v infrastrukturo.

Komisija se je seznanila tudi s pojasnili predlagatelja glede predstavništva v medobčinskem mladinskem svetu, ki mora imeti predstavnika za vsako občino, v kateri deluje, in naj bi bil tudi glavni sogovornik z odločevalci v občini, kjer ima stalno ali začasno prebivališče. Predlagatelj se tudi zaveda problematike financiranja mladinskih svetov, ki bi jo bilo treba urediti, vendar bi v tem trenutku iskanje rešitev za sistemsko financiranje pomenilo resen časovni odlog sprejemanja predlaganih rešitev.

Komisija se je seznanila še z zagotovili predlagatelja, da bo v nadaljevanju zakonodajnega postopka v največji večji možni meri upošteval poslana mnenja in pripombe iz razprave na komisiji.

* * *

Za poročevalca je bil določen državni svetnik Jože Školč.

Predsednik
Branimir Štrukelj, l.r.